

Ako postupovať pri zmene sadzieb DPH na dokladoch od 1. 1. 2025

Dátum vytvorenia
K verzii POHODA

2. decembra 2024
1390x

OBSAH:

Zmena sadzieb DPH od 1. 1. 2025	3
Zmena sadzieb DPH na dokladoch	3
Priznanie k DPH a Kontrolný výkaz DPH za obdobie Január 2025 a neskôr	4
Vystavovanie dokladov s historickými sadzbami DPH	4
Prevod databázy zo staršej verzie do verzie POHODA Január 2025	4
Doklad s dátumom daň. povin. 2025, ale so sadzbou DPH, ktorá bola platná len do roku 2024	5
Opravná faktúra (dobropis) a storno dokladu	5
Kópie dokladov	6
Šablóny	6
Prenosy dokladov	6
Proforma faktúra v JÚ	6
Úhrada faktúry z roku 2024 – úprava dátumu platby	7
Zaúčtovanie predajok	7
Zálohové faktúry a ich vyúčtovanie	8
Vydané zálohové a proforma faktúry	8

Zmena sadzieb DPH od 1. 1. 2025

Od 1. januára 2025 sa zvyšuje základná sadzba DPH z 20 % na 23 % zo základu dane a na vybrané tovary a služby sa zavádzajú znížené sadzby DPH vo výškach 19 % a 5 % zo základu dane. Zároveň sa ruší v súčasnosti platná znížená sadzba DPH 10 % zo základu dane.

Sadzby DPH	Rok 2024	Rok 2025
Základná sadzba	20 %	23 %
Prvá znížená sadzba	10 %	19 %
Druhá znížená sadzba	5 %	5 %

Základná sadzba DPH sa zvyšuje z 20 % na **23 %**.

Prvá znížená sadzba 19 % sa uplatní na ostatné potraviny (iné ako základné), elektrickú energiu, gastro služby pozostávajúce z podávania nealkoholických nápojov a ďalšie.

Druhá znížená sadzba 5 % sa uplatní na základné potraviny, lieky, zdravotnícke pomôcky, gastro služby pozostávajúce z prípravy jedál, hotelové služby, knihy a tlačoviny, fitnesscentrá, športové podujatia a ďalšie.

TIP: Presný zoznam tovarov, ktoré podliehajú základnej, prvej a druhej zníženej sadzbe DPH nájdete v prílohe zákona o DPH. Viac informácií k zmene sadzieb od 1. 1. 2025 nájdete aj na stránkach Finančnej správy SR: <https://www.financnasprava.sk/sk/aktualne-dan-clo/faq/dph>.

Zmena sadzieb DPH na dokladoch

V programe POHODA sa aktuálna sadzba DPH na dokladoch zobrazí na základe zadaného dátumu daňovej povinnosti alebo odpočtu. Ak je na doklade uvedený dátum daňovej povinnosti alebo odpočtu z roku 2024, automaticky sa zobrazí sadzba 20 %, 10 % a 5%. Ak tento dátum spadne do roku 2025, zobrazia sa nové sadzby vo výške 23 %, 19 % a 5 %.

V súvislosti s novými sadzbami DPH v programe POHODA **odporúčame používanie historických sadzieb DPH**. Ich používanie vám uľahčí **vystavovanie opravných faktúr, stornovanie, uplatňovanie zálohových faktúr** atď. Historické sadzby DPH je možné aktivovať v agende **Globálne nastavenie/Dane/DPH - ostatné** zaškrtnutím voľby **Ponúkať historické sadzby DPH**. Na dokladoch sa potom použije znížená alebo základná sadzba DPH platná pre rok 2024. Táto sadzba sa zobrazí aj na všetkých tlačových zostavách.

UPOZORNENIE:

Rovnako dôležité je zapnúť historické sadzby aj v prípade, že účtujete v jednoduchom účtovníctve. Je to z dôvodu likvidácie dokladov vystavených v roku 2024 a skôr. Ak takéto doklady budú likvidované po 1. 1. 2025 a historické sadzby DPH nebudú aktivované, POHODA na likvidačnom doklade v agende **Banka, Pokladňa** alebo **Interné doklady** automaticky nastaví sadzby DPH platné pre rok 2025. To môže spôsobiť, že **likvidácia, ako aj základ dane z príjmu, nemusia byť správne.**

TIP: Na našej stránke si tiež môžete pozrieť videonávod: [Zmena sadzieb DPH na dokladoch od 1. 1. 2025](#).

Priznanie k DPH a Kontrolný výkaz DPH za obdobie Január 2025 a neskôr

Podľa informácií z Finančnej správy SR sa formuláre daňového priznania a kontrolného výkazu k DPH od 1. 1. 2025 nemenia.

V priznaní k DPH budú zdaniteľné plnenia v obidvoch znížených sadzbách vstupovať spolu do riadkov pre zníženú sadzbu dane. V podkladoch k dani z pridanej hodnoty v programe POHODA nájdete tieto plnenia vyčíslené konkrétnou zníženou sadzbou dane.

Do kontrolného výkazu DPH budú zdaniteľné plnenia v znížených sadzbách vstupovať nasledovne:

- v sekciách, v ktorých sa faktúry vykazujú jednotlivo, bude v stĺpci Sadzba dane % uvedená konkrétna znížená sadzba dane,
- v sekciách, v ktorých sa vykazujú plnenia samostatne v základnej sadzbe a samostatne v zníženej sadzbe, budú plnenia v obidvoch znížených sadzbách vykazované v spoločných stĺpcoch pre zníženú sadzbu,
- v sekciách odpočtu dane (B1, B2), ak je potrebné vykázať odpočty dane v historických sadzbách DPH (jedná sa o prijatú faktúru z roku 2024, ktorá bola platiteľovi doručená v lehote po podaní daňového priznania za december 2024 a rozhodne sa ju vykázať v kontrolnom výkaze v roku 2025), je po načítaní XML kontrolného výkazu DPH do formulára na portáli Finančnej správy SR, resp. aplikácie eDane, potrebné upraviť sadzbu dane v poli Sadzba dane v % pri danej faktúre ručne.

Vystavovanie dokladov s historickými sadzbami DPH

Ak v programe POHODA použijete historické sadzby DPH, tak pri vystavení opravnej faktúry (dobropisu) a stornovacieho dokladu s dátumom daňovej povinnosti v roku 2025, k dokladom s dátumom daňovej povinnosti alebo odpočtu v roku 2024, sa na doklade automaticky nastaví historická sadzba dane vo výške 20 %, 10 % alebo 5 % a **výška DPH tak bude zodpovedať sume uplatnenej v pôvodnom daňovom doklade**.

V prípade čiastočného dobropisu upravíte čiastku na záložke Položky faktúry v poli Jedn. cena a POHODA automaticky vypočíta sumu DPH na základe zobrazenej historickej sadzby DPH. Historická sadzba DPH sa zobrazuje aj na tlačových zostavách.

Ak v programe POHODA nepoužívate historické sadzby DPH, môžete si ich zapnúť v agende **Nastavenie/Globálne nastavenie/Dane/DPH - ostatné**. Len tak sa zabezpečí správnosť pri vystavovaní dokladov.

INFO: Ak synchronizujete údaje v programe POHODA s mobilnou aplikáciou mPOHODA, je potrebné použiť historické sadzby, inak môžu byť niektoré dokumenty odmietnuté.

Prevod databázy zo staršej verzie do verzie POHODA Január 2025

Po prevode databázy do verzie POHODA Január 2025, rel. 13900 sa v dokladoch s dátumom daňovej povinnosti, resp. odpočtu, od 1. januára 2025 a vyššie, aktualizujú sadzby DPH na nové, **častky DPH však nebudú prepočítavané**. Zoznam týchto dokladov nájdete v zázname o prevode, ktorý vám odporúčame si vytlačiť. V jednotlivých agendách uvedené doklady skontrolujte a upravte.

Doklad s dátumom daňovej povinnosti 2025, ale so sadzbou DPH, ktorá bola platná len do roku 2024

Ak potrebujete do agendy Prijaté faktúry zapísať doklad s dátumom odpočtu 2025, ale so sadzbou DPH, ktorá bola platná v roku 2024, vytvorte doklad prostredníctvom položiek s použitím historických sadzieb DPH.

Príklad:

Na prijatej faktúre s dátumom odpočtu 4. 1. 2025 potrebujeme nastaviť základnú sadzbu DPH vo výške 20 %. Pre položky sa už ale ponúkajú aktuálne sadzby DPH z roku 2025, t. j. 23 %, 19 % a 5 % DPH.

Riešenie:

Dátum vystavenia: 4. 1. 2025

Dátum odpočtu: 4. 1. 2025

Dátum úč. prípadu: 4. 1. 2025

Na záložke Položky faktúry v poli **DPH** vyberte **Hist. zákl. s.** a v ďalšom poli **% DPH** zadajte požadované percento, t. j. 20 %.

Opravná faktúra (dobropis) a storno dokladu

Ak sú v programe POHODA zapnuté historické sadzby DPH, tak sa pri vystavení opravnej faktúry (dobropisu) alebo stornovacieho dokladu k dokladu z roku 2024, použije v roku 2025 sadzba dane platná ku dňu pôvodnej daňovej povinnosti, t. j. sadzba dane platná pred 1. januárom 2025 vo výške 20 %, 10 % resp. 5 %.

Príklad:

Vystavená faktúra s daňovou povinnosťou v roku 2024. Použitá sadzba dane je 20 %.

Základ dane: 1 000,- €

DPH 20 %: 200,- €

Celkom: 1 200,- €

V roku 2025 bude vystavená opravná faktúra (dobropis). Automaticky sa nastaví historická sadzba dane vo výške 20 % a výška DPH zodpovedá pôvodnej sume, t. j. 200,- €.

Príklad:

Vystavená faktúra s daňovou povinnosťou v roku 2024. Použitá sadzba dane je 10 %.

Jednotková cena: 1 000,- €

Vrátane DPH 10 %: 90,91 €

Základ dane: 909,09 €

V roku 2025 bude vystavený opravná faktúra (dobropis). POHODA automaticky použije historickú sadzbu dane vo výške 10 % a suma DPH sa rovná 90,91 €.

Upozornenie:

Najmä v prípade aktívnej voľby **Ponúkať naposledy použitý dátum** (Užívateľské nastavenie/Ostatné) môže nastať situácia, že sa opravná faktúra (cez povel Záznam/Dobropis) vystaví s dátumom 2024 namiesto 2025. Oprava dátumu na vystavenom dobropise spôsobí, že sa použijú sadzby dane platné pre rok 2025 a nie historické sadzby DPH. V tomto prípade je potrebné dobropis vymazať a vytvoriť ho nanovo so správnym dátumom z roku 2025.

TIP: Pre rýchlejšie rozlíšenie dokladov s pôvodnou sadzbou DPH 20 %, resp. 10 % v priznaní DPH (v tlačových zostavách Podklady k dani z pridanej hodnoty) odporúčame vytvoriť si nové členenie DPH v agende Účtovníctvo/Daň z pridanej hodnoty/Členenie DPH. Novovytvorené členenie potom použijete v dokladoch, ktoré sú vystavené v roku 2025 so sadzbou platnou v roku 2024. Pôvodné členenie použijete v dokladoch s novou sadzbou platnou od roku 2025.

Kópie dokladov

Pri vytváraní kópie dokladu platného pre rok 2024 sa do novovytvoreného dokladu pre rok 2025 automaticky vložia nové sadzby DPH vo výške 23 %, 19 % resp. 5 %.

Šablóny

Aj pri vystavovaní dokladov pomocou šablón (F8) sa sadzby DPH aktualizujú podľa platnej legislatívy. Ak máte vytvorené šablóny so sadzbou DPH 20 % alebo 10 % a použijete ich pre doklady v roku 2025, hodnoty DPH sa automaticky prepočítajú na sadzby platné pre rok 2025, t. j. 23 % alebo 19 %. Keďže v praxi sa šablóny pre druhú zníženú sadzbu vo výške 5 % bežne nepoužívali, odporúčame v prípade potreby vytvoriť si šablóny v druhej zníženej sadzbe, prípadne do existujúcich šablón doplniť položku v druhej zníženej sadzbe 5 %.

Prenosy dokladov

Ak prenášate doklad s dátumom vystavenia 2024 do iného dokladu s dátumom daňovej povinnosti (dátumom vystavenia) v roku 2025, sadzby DPH sa aktualizujú a sumy DPH sa prepočítajú.

Ak je doklad, ktorý sa má preniesť (napr. objednávka), vystavený **s jednotkovou cenou zadanou bez DPH** v pôvodnej základnej sadzbe 20 %, do položky sa vloží nová legislatívna sadzba DPH vo výške 23 % a **suma DPH sa zmení. Celková cena položky sa zmení.**

Ak je doklad, ktorý sa má preniesť (napr. objednávka), vystavený **s jednotkovou cenou vrátane DPH** v pôvodnej základnej sadzbe 20 %, k položke sa pripočíta nová legislatívna sadzba DPH vo výške 23 %, **prepočíta sa základ dane a suma DPH. Celková cena položky sa nezmení.**

Proforma faktúra v JÚ

V jednoduchom účtovníctve sa proforma faktúra pri likvidácii rozdeľuje na základ dane a DPH, čo zabezpečí správne zaúčtovanie príjmov, resp. výdavkov a DPH v peňažnom denníku. Pri proforma faktúre sa predpokladá, že konečná faktúra bude v rovnakej výške, preto po zaplatení proformy POHODA automaticky ponúkne vystavenie konečnej faktúry.

Ak vystavíte proforma faktúru v roku 2024 a platba sa uskutoční až v roku 2025, zlikviduje sa hodnota proformy, ale konečná faktúra bude vystavená s aktuálnymi legislatívnymi sadzbami. V takom prípade môže dôjsť k preplatkom alebo nedoplatkom.

Proforma faktúry z roku 2024 odporúčame vyfakturovať (t. j. preniesť do konečnej faktúry) ešte v roku 2024. Ďalšou možnosťou je ručne zmeniť dátum proforma faktúry na rok 2025, zadať ceny vrátane DPH s už novými sadzbami dane a až potom zlikvidovať.

Príklad: Vydaná proforma je vystavená v roku 2024. Použitá sadzba dane je 10 %.

Jednotková cena: 1 000,- €

DPH 10 %: 100,- €

Celkom: 1 100,- €

Platba prebehla v roku 2025

Jednotková cena: 1 000,- €

Historická znížená sadzba DPH 10 %: 100,- €

Celkom: 1 100,- €

Vyúčtovacia faktúra v roku 2025

Jednotková cena: 1 000,- €

DPH 19 %: 190,- €

Zaplatená záloha: - 1 100,- €

Na úhradu zostane: 90,- €

Aby bolo všetko v peňažnom denníku správne, je potrebné pre následnú dodatočnú úhradu vytvoriť v agende **Banka** alebo **Pokladňa** príjmový doklad bez väzby na likvidáciu faktúry s rozpisom:

Jednotková cena: 0,- €

DPH 19 %: 90,- €

Následne faktúru zlikvidujete bez väzby.

Úhrada faktúry z roku 2024 – úprava dátumu platby

Ak vám v jednoduchom účtovníctve nastane situácia, že na konci roka 2024 uhradíte doklad, ktorý je vystavený s pôvodnou sadzbou DPH a následne zistíte, že dátum platby mal byť po správnosti až v roku 2025, nesmiete už spätne na hradiacom doklade upravovať dátum platby na rok 2025. Postupovať je potrebné tak, že likvidáciu dokladu vykonáte znova.

Príklad:

Vystavená faktúra s daňovou povinnosťou v roku 2024. Použitá sadzba dane je 10 %.

Jednotková cena: 1 000,- €

DPH 10 %: 100,- €

Celkom: 1 100,- €

Faktúra je uhradená v agende Pokladňa ku koncu roka 2024 v týchto hodnotách:

Jednotková cena: 1 000,- €

DPH 10 %: 100,- €

Celkom: 1 100,- €

Ak sa na doklade dátum platby zmení na rok 2025, suma DPH sa automaticky prepočíta na 1 190,- €. V takom prípade je potrebné doklad vymazať a znova ho zlikvidovať so správnym dátumom.

Ak budete hradiť doklady z roku 2024 v roku 2025, k hradiacemu dokladu sa automaticky vloží historická sadzba DPH.

Zaúčtovanie predajok

Zaúčtovanie predajok vytvorených v roku 2024 odporúčame vykonať ešte v roku 2024. Ak zaúčtujete tržby až v roku 2025, tak sa do agendy Pokladňa a Ostatné pohľadávky zapíše sadzba DPH aktuálna pre rok 2025. Suma DPH bude síce zodpovedať pôvodnej hodnote tržieb, ale po prípadnej editácii dokladu sa prepočíta novými sadzbami.

Príklad:

Predajka s položkou A v hodnote:

Jednotková cena: 100,- €

DPH 20 %: 20,- €

Predajka s položkou B v hodnote:

Jednotková cena: 100,- €

DPH 10 %: 10,- €

Predajka celkom: 230,- €

Zaúčtujeme predajku v roku 2025 a do agendy Pokladňa sa vytvorí doklad:

Predajka s položkou A v hodnote:

Jednotková cena: 100,- €

DPH 23 %: 20,- €

Predajka s položkou B v hodnote:

Jednotková cena: 100,- €

DPH 19 %: 10,- €

Predajka celkom: 230,- €

Upozornenie:

V prípade, že by sa predajka z nejakého dôvodu následne editovala, sumy DPH sa prepočítajú podľa platných sadzieb DPH pre rok 2025 na čiastky 23,- € a 19,- € a celková suma zaúčtovanej predajky by sa zmenila na 242,- €.

Zálohové faktúry a ich vyúčtovanie

V súlade s § 19 zákona o DPH vzniká platiteľovi daňová povinnosť dňom dodania alebo dňom prijatia platby, podľa toho, ktorý nastane skôr.

Podľa § 27 ods. 5 zákona o DPH sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti.

TIP: Pre správne vystavenie vyúčtovacej faktúry zo zálohovej faktúry je potrebné aktivovať voľbu **Odpočet záloh podľa § 19 ods. 4**. Môžete tak urobiť v agende **Nastavenie/Globálne nastavenie** v sekcii **Pohľadávky**, resp. v sekcii **Závázky** alebo priamo na doklade pomocou povelu **Odpočet záloh podľa § 19 ods. 4** v ponuke **Záznam/Operácia** v agende **Vydané**, resp. **Prijaté faktúry**.

Odporúčame použiť historické sadzby DPH, ktoré môžete aktivovať v agende **Globálne nastavenie/Dane/DPH** - ostatné zaškrtnutím voľby **Ponúkať historické sadzby DPH**. Zadaná historická sadzba sa zobrazuje aj vo všetkých tlačových zostavách.

Pri výpočte podľa § 19 ods. 4 vychádzame z princípu rozdielového základu, čo znamená, že základ pre výpočet DPH sa vypočíta z rozdielu medzi základom dane vo vyúčtovacej faktúre a základom dane z prijatých záloh alebo poskytnutých záloh.

INFO: Ak je v mobilnej aplikácii mPOHODA evidovaný daňový doklad k prijatej platbe preddavku s dátumom daňovej povinnosti z roku 2024 a obsahuje sadzby dane platné pre rok 2024 (historické sadzby DPH), nie je možné v roku 2025 vyúčtovanie takejto zálohy v aplikácii mPOHODA vykonať. Odpočet zálohy vykonajte v programe POHODA.

Vydané zálohové a proforma faktúry

V prípade, že zálohová alebo proforma faktúra je s dátumom roka 2024 a v agende **Nastavenie/Globálne nastavenie/Platby** máte zaškrtnuté voľby **Po plnej likvidácii vyd. proforma faktúry vystaviť vydanú faktúru bez upozornenia** alebo **Po likvidácii vydanéj zálohovej faktúry vystaviť daňový doklad k prijatej platbe**, odporúčame vám po likvidácii vydanéj zálohovej, resp. proforma faktúry skontrolovať správnosť údajov v automaticky vytvorených dokladoch v roku 2025.